

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.303.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Vprašanje občin.

Iz naslova, ki smo ga postavili članku na čelo, se da razbrati, da je zadeva naših občin še vedno v stanju vprašanja. Gre za to, ali ostanejo občine po svojem obsegu takšne, kakršne so sedaj, ali pa se jih več zloži v veliko občino. Gre tudi za ustroj občinske uprave in obseg samouprave. Gre torej za stvar, ki globoko posega v javno življenje: politično, gospodarsko in pravno.

V našem listu smo o tej važi zadevi večkrat razpravljali, zastopajoč stališče in interese našega kmeta. Seznanili smo naše čitatelje tudi s stališčem, ki ga v tem vprašanju zavzemajo drugi listi. Ljubljansko »Jutro« se je že večkrat izjavilo za to, naj majhne občine prenehajo ter napravijo mesto velikim občinam, ki bodo kos svojim nalogam. To velja samo za kmetijske občine. Za male mestne in trške občine pa naj to ne velja. Naj ostanejo male, kakršne so sedaj. Združitev malotrških občin s kmetijskimi občinami bi po »Jutrovem« mnenju bila »velika pogreška«, ker bi bila »utopitev v okolica« ter bi »ogrozila samoupravo tržanov in malomeščanov«.

»Domovina«, podeželsko glasilo, ni nikdar zavrnila »Jutrovega« stališča, ki zahteva združitev malih kmetijskih občin, toda nedotaknjenost za male trške in mestne občine. Zavzema pa se vneto za združitev kmetijskih občin, priporočajoč oblastim, naj se ne ozirajo na ugovore.

»Pričakujemo«, tako je pisala »Domovina«, »da se državna oblastva ne bodo ozirala na nestvarne ugovore. Z ustvaritvijo velikih občin se bo zboljšal tudi ves stik ljudstva z oblastmi in bo lažje doseči napredek dežele.«

Kmetijski list« je o tem vprašanju objavil tole mnenje: »Pri nas imamo silno mnogo občin, ki so za povoljno reševanje modernih občinskih nalog veliko premajhne in katerih občani so prerevni. Zato pa se je pokazala nujna potreba, da se to neugodno stanje popravi na ta način, da se več manjših občin združi v eno večjo, ki bo lažje reševala dane naloge.«

Naše večkrat poudarjeno stališče v tem vprašanju, ki baje stoji sedaj neposredno pred rešitvijo potom novega občinskega zakona, katerega bo sklenil parlament, je naslednje: Naše občine so socialne in politične tvorbe, ki so vzrastle iz razmer med našim ljudstvom, so torej zgodovinska dejstva. Po možnosti naj ostanejo po obsegu, kakršne so sedaj. Ako so doslej reševale svoje naloge, jih tudi bodo odslej. Za izvršitev večjih nalog (graditve cest in mostov) naj se pravilno organizira sodelovanje občin, ki so v sosesčini. Voditi je tudi

treba računati o zemljepisni legi občin, da se ne podaljša po nepotrebnem občanom pot do občinskega urada ter se tako povzroča izguba časa in denarja. Na vsak način pa se ne sme delati razlika med malimi kmetijskimi in malimi trškimi, odnosno mestnimi občinami. »Jutrovo« stališče, da bi združitev malih kmetijskih občin bila koristna zaokrožitev, združitev malih trških in mestnih s kmetijskimi pa pogrešna utopitev v kmetijskih okolica, je treba zavrniti.

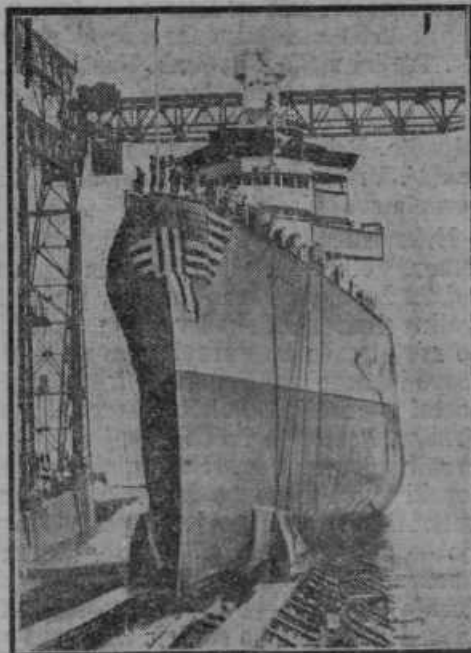
Enakopravnost za vse: za kmeta, malomeščana in tržana! Demokratična doba, ki v njej živimo, zahteva, da se vsem meri z istim merilom.

Krščanstvo tudi v politiko!

Ministrski predsednik Nemčije baron Papez je centru, stranki katoliških Nemcev, ki ji je svojčas tudi sam pripadal, pisal pismo s prošnjo, naj bi stranka njega in njegovo vladu podpirala. Centrum je to prošnjo odbil ter napovedal novi nemški vladi stvarno, pa ostro opozicijo. Iz zanimivega pisma, ki ga je predsednik centra prelat dr. Kaas poslal kot odgovor ministrskemu predsedniku, posnemamo naslednje misli: »V svojem pismu omenjate, g. ministrski predsednik, potrebo združitve vseh resnično narodnih sil. To je tudi naš cilj, ki se za njega centrum in tudi jaz že leta trudimo. Uresničenje te misli zahteva čim širšo podlago, to je, treba je napraviti resnoben poskus, da se združijo iz vseh

taborov pripravne sile za pozitivno delo za državo. Pri tem je treba, kakor je samo na sebi razumljivo, krščanstvu zagotoviti potreben vpliv na državo, njeno vladu in upravo. To temeljno misel morajo priznati ter dejansko izvrševati tudi tiste sile, ki hočejo ustvariti novo Nemčijo. Krščanstvo ne sme biti zgolj zunanja oznaka. Takšno krščanstvo je brezkorisno. Samo krščanstvo, ki se v dejanjih kaže, more v politiki pomagati.«

Potrebo krščanstva v politiki z izrazitimi besedami poudarja tudi najnovejša okrožnica papeža Pija XI. z dne 3. maja letošnjega leta. Govoreč o nedostatkih, ki vladajo v posameznih državah in v celi človeški družbi, naglašja papež to-le: »V javnem življenju se teptajo v blato tista sveta načela, ki bi morala voditi vsako socialno sožitje. Trdne podlage pravice in zvestobe, ki bi na njih morala biti zgrajena država, se rušijo in mašijo se viri tistega starega in častitljivega izročila, ki je smatralo vero v Boga in zvestobo njegovi postavi kot najsigurnejšo podlago za resničen napredek narodov.« Z globokim obžalovanjem govori sv. Oče o nekrščanski politiki med narodi in državami, »kjer ni izgreda, ki bi se ne smatral za upravičenega, in kar velja med posameznimi ljudmi za vredno obsodbe, se smatra za dovoljeno in vredno hvale, ker se vrši v imenu pretiranega nacionalizma. Na mesto velike zapovedi ljubezni in človeškega bratstva, ki objema vse narode in vsa ljudstva ter jih vse združuje v veliko družino pod nebeškim Očetom, stopa sovraštvo, ki je vse spravilo na rob propada.« In človeštvo se bo zrušilo v prepad, ako se ne bo pokristjanilo vse javno življenje s politiko vred: »Za Boga ali proti Bogu, tako se glasi odločitev, ki bo odločala usodo vsega človeštva: v politiki, financii, npravstvenosti, v znanosti in umetnosti, v državi, v človeški družbi, v familiji, na Vzhodu in na Zapadu.«

Amerika je spustila v morje 10.000 tonsko krizarko.

IZ RAZNIH DRŽAV

V NAŠI DRŽAVI.

INTERPELACIJA V PARLAMENTU.

Poslanci dr. Lončarevič, dr. Nikič in tovariši so vložili 2. maja v parlamentu na finančnega ministra interpelacijo, ki jo objavlja beograjski list »Politika« in ki se tako glasi: »Naše Posavje, posebno ono na levi strani reke Save, je zadela pred tremi tedni nezgoda in nesreča, kakor je ljudje ne pomnijo. Od vseh strani se sliši razumljiv klic po pomoči. Sliši se tudi od vladne